

posluževati za svoje študije kot virov prvega reda. Prevod, pa naj bo sam na sebi še tako dober, mu nikakor ne bode mogel zadostovati. Zateči se bo moral vendarle k angleškim, francoskim in italijanskim originalom.

Slovenska publikacija ni drugega nego gol prevod „Bele knjige“, brez vsakih opazk in uvoda. Še naslova knjige, v kateri se nahajajo angleški in francoski originalni dokumenti, ne izvemo iz nje. Veliko bolj uporabnejša je Šišičeva knjiga, ki je opremljena s kratkim uvodom in tu pa tam, čeravno le prereditko, nasejanimi informativnimi opazkami pod črto. Obenem z dokumenti o jadranskem prašanju pa je priobčil Šišić nekatere naših državnopravnih listin, prvovrstnih kot zgodovinskih virov, tako prepis kríske deklaracije po originalu; rimski pakt v obliki pisma v hrvatskem jeziku, katerega je poslal 7. marca 1918. Trumbić italijanskemu poslancu A. Torreju; ženevska deklaracija z dne 9. novembra 1918., a žal brez zapisnika sej, katerih rezultat je (priobčil ga je Š. Sagadin v svoji razpravi „Naš sadašnji ustavni položaj“, str. 67 do 70), ter sklepi podgoriške skupščine z dne 26. novembra 1918., katera je proglašila ujedinjenje Črne gore z ostalimi jugoslovanskimi pokrajinami. Priobčitev teh dokumentov s prevodom besedila londonskega pakta vred znatno povzdiguje vrednost Šišičeve knjige.

Milko Kos.

Ivana Brlić Mažuranić: »Priče iz davnine«. 1920. Drugo, izvanredno izdanje Matice hrvatske.

Človeku je, kakor da je zašel v globoko šumo, legel v senco in da se mu potem po vrsti sanja vseh teh šest prelestnih bajk. Nikamor se ti ne mudí, nobenih koristnih reči nimaš v glavi, še na to ne misliš, da bo treba proti večeru nazaj tja ven pod golo nebo — tu notri v tem polumraku ležiš, poslušáš sladkopokojno žuborenje in pozabiš celo, da je že davno konec bajkam i v tvojem življenju i na svetu sploh... Res, kaj tako oživljajočega, osvežujočega že dolgo nismo dobili v roke. In vsak stavek je napisau v tako pristni narodni govorici, da komaj verjameš, da so te pravljice vseskozi „umetne“. Ni čuda, da je knjižica postala bratom Hrvatom zato tudi že prava narodna last. Človek si želi, da bi bila čim prej i nam. Seveda ne s kakim slovenskim prevodom, ampak po edini naravni poti — čez ta smešno nizki plot, ki nas loči: z učenjem srbohrvaščine tudi po naših šolah. Saj je to tudi edina naravna rešitev našega „jugoslovanskega jezikovnega vprašanja“!... Ne namestu, ampak poleg slovenščine se učimo jezika svojih sodržavljanov! Da rajši šele „razpravljamo“, si je razložiti res le z našo čudovito brihtnostjo.

Dr. lš.

Božidar Purić: Ljubavne svečanosti. Izdanje Cvijanovića. Beograd 1920.

Ko sem nedavno prebiral prvo Purićevo zbirko: Pesme o nama (Beograd 1919.), sem bil nekako razočaran. Kajti v njih ni bilo ne globine, ne novega doživetja, skratka ničesar onega velikega, kar so občutili nekateri na fronti. — Sedaj izišla nova zbirka ljubavnih pesmi je veliko boljša. Seveda tudi ta še ni za stopnjo više na kozmični lestvici. So pač lepi, gladko tekoči verzi, nežna razpoloženja, občutljivo dahnjene slike, toda to so že ravnotako in pa še mnogo bolje podali francoski impresionisti. Nečesa človek v tej knjigi pogreša: evolucije. Tako pa naletiš na vsaki strani na vedno ista občutja, ki postajajo že enolična in utrujajo. Posebno pa potrđi zadnji cikel „Molitve“ mojo opazko, da Purić spominja na francoske lirike v osemdesetih letih minolega stoletja: samo